

ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସୁମୀ ସେବା
 ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ
 ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଆ

କୃଷି ଉପଦେଶ ପ୍ରସାରିତ ସମାଚାର

ତାରିଖ : 12-04-2024

ଗଜପତି(ଓଡ଼ିଶା) - :2024-04-12 (ଆସନ୍ତା ପାଞ୍ଚଦିନର ୦୮.୩୦ ଭାରତୀୟ ମାନକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

ପାଣିପାଗ କାରକ	2024-04-13	2024-04-14	2024-04-15	2024-04-16	2024-04-17
ବର୍ଷା (ମିମି)	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ସର୍ବାଧିକ ତାପମାତ୍ରା (°ସେଲସିୟସ୍)	39.0	39.0	41.0	41.0	42.0
ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା (°ସେଲସିୟସ୍)	24.0	24.0	26.0	26.0	26.0
ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା I (ପ୍ରତିଶତ)	45	62	58	65	73
ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା II (ପ୍ରତିଶତ)	18	17	21	21	21
ପବନର ବେଗ (କିମି ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା)	5	7	6	6	6
ପବନର ଦିଗ (ଡିଗ୍ରୀ)	206	212	225	225	240
ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ (ଅକ୍ଷ)	2	3	1	1	2

ପାଣିପାଗ ସାରାଂଶ/ସତର୍କ:

ଭାରତ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ ରୁ ମିଳିଥିବା ପାଣିପାଗ ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁଯାୟୀ, ଜିଲ୍ଲାରେ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଅତି ହାଲୁକା ବର୍ଷା ହୋଇପାରେ ଏବଂ ତା’ପରେ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଗ ଶୁଷ୍କ ରହିବା ସହିତ ଆକାଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ସଫା ରୁ ଆଂଶିକ ମେଘୁଆ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଆସନ୍ତା ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପବନର ବେଗ ୦୫.୦ ରୁ ୦୭.୦ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଦୈନିକ ସର୍ବାଧିକ ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା ଯଥାକ୍ରମେ ୩୯.୦° ସେଲସିୟସ୍ ରୁ ୪୨.୦° ସେଲସିୟସ୍ ଏବଂ ୨୪.୦° ସେଲସିୟସ୍ ରୁ ୨୬.୦° ସେଲସିୟସ୍ ମଧ୍ୟରେ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ସକାଳେ ଏବଂ ଅପରାହ୍ନରେ ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା ଯଥାକ୍ରମେ ୪୫ ରୁ ୭୩ ଶତକଡ଼ା ଏବଂ ୧୭ ରୁ ୨୧ ଶତକଡ଼ା ମଧ୍ୟରେ ରହିପାରେ ।

ସାଧାରଣ ଉପଦେଶ:

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ହାରାହାରି ସର୍ବାଧିକ ଦୈନିକ ତାପମାତ୍ରା ୪୦.୦° ସେଲସିୟସ୍ ଏବଂ ହାରାହାରି ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୈନିକ ତାପମାତ୍ରା ୨୪.୧° ସେଲସିୟସ୍ ଥିଲା । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ୦୪.୭ ମିଲିମିଟର ବର୍ଷା ହୋଇଅଛି । ଅପରାହ୍ନ ସମୟରେ ରୋଗନାଶକ, କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ତୃଣକନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଅତ୍ୟଧିକ ତାପମାତ୍ରା ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଫସଲକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ । ଧାନ କ୍ଷେତରେ ପାଣି ବାନ୍ଧି ରଖନ୍ତୁ । ଖରାଟିଆ ପନିପରିବା ଲଗେଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପ୍ରବାହ କମିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ନଚେତ୍ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଲଗାନ୍ତୁ ଏବଂ ଦିନରେ କାଗଜ କ୍ୟାପ୍ ସହିତ ଘୋଡ଼ାନ୍ତୁ । ନୂତନ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପନିପରିବା ନର୍ସରୀକୁ ପଲିଥିନ କିମ୍ବା ନଡ଼ା ସହିତ ଘୋଡ଼ାନ୍ତୁ । ମାଟିର ଆର୍ଦ୍ରତା ସ୍ଥିତିକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଆର୍ଦ୍ରାଦିକରଣ କରନ୍ତୁ । ବିଶେଷତଃ ବ୍ୟବସାୟିକ ଫସଲ ସହିତ ଫଳ ବଗିଚା ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ବିସ୍ତାରିତ ପନିପରିବା ପାଇଁ ସୀମିତ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବୁନ୍ଦା ଏବଂ ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।

ମୋବାଇଲ ରେ ପଠାଯାଉଥିବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉପଦେଶ:

କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ କେନାଲ ଜଳର ଉପଲକ୍ଷତା ଅଭାବରୁ କୃଷକମାନେ ବିକଳ ଭାବରେ ସିଆର ପଦ୍ଧତିରେ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରାୟ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ କମିଯିବ ।

ଶସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ:

ଶସ୍ୟ	ଶସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
ଧାନ	ଦିନ ଓ ରାତ୍ରି ସମୟର ତାପମାତ୍ରା ମଧ୍ୟରେ ତାରତମ୍ୟ ରହୁଥିବାରୁ ଧାନ ଫସଲରେ ମହିଷା ରୋଗ ଦେଖାଯାଇଛି । ଧାନ ଫସଲରେ ମହିଷା ରୋଗ ହେଲେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛର ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ଆଖି ଆକୃତିର ଦାଗ ମାନ ଦେଖାଦିଏ । ଦାଗ ଗୁଡ଼ିକର ମଝିଅଂଶ ଚଉଡ଼ା ଓ ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡ ସରୁଆ ହୋଇଥାଏ । ଦାଗର ଚାରି ପାଖ ଧୂସର ରଙ୍ଗର ଦେଖାଯାଉଥିବା ବେଳେ ମଝି ଅଂଶ ପାଉଁଶିଆ ଦେଖାଯାଏ । ଅତ୍ୟଧିକ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଫସଲ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପୋଡ଼ିଗଲା ପରି ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ପ୍ରଥମେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଧାନ କିଆରୀରେ ପାଣି ଜମି ରହୁଥିଲେ ପାଣି କାଟି ଅଳ୍ପ ପାଣି ରଖନ୍ତୁ । ବିଲରୁ ଅନାବନା ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ । ଧାନ ଫସଲରେ ମହିଷା ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦- ମିଲି Hexaconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦-ମିଲି Azoxystrobin ଓ Difenconazole ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୮୦- ଗ୍ରାମ Tebuconazole ଓ Trifloxystrobin ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ର ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଯୋଗୁଁ ଧାନ ଫସଲ ରେ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଯୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଧାନ ଫସଲରେ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଯୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦- ମିଲି Fipronil ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦-ଗ୍ରାମ Flubendiamide ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦-ମିଲି Chlorantraniliprole ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦-ଗ୍ରାମ Chromafenozide ନାମକ କୀଟନାଶକ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ:

ଉଦ୍ୟାନକୃଷି	ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
ବାଇଗଣ	ବାଇଗଣର ଛୋଟ ପତ୍ର ରୋଗ ମାଇକୋପ୍ଲାଜ୍ମା ନାମକ ଏକ ଅଣୁଜୀବଜନିତ ରୋଗ । ପତ୍ରଡିଆଁ ଯୋଗ ଏହି ରୋଗର ବାହକ ଅଟେ । ବାଇଗଣ ର ଛୋଟପତ୍ର ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଜମିରୁ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଓପାଡ଼ି ଦୂରରେ ପୋତି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହି ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦ ଗ୍ରାମ Flonicamid ନାମକ କୀଟନାଶକ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଝିଅଣିଆଁ	ଲଙ୍କା ଫସଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଶୋଷକ ଯୋକ ଯଥା ଜଉ ଯୋକ ଓ ପତ୍ର ଉକୁଣି ଯୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ଯୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମିଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ୍ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହି ଯୋକ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪୦୦ ମିଲି Profenophos ଓ Fenpyroximate ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଲଙ୍କା	ଲଙ୍କା ଫସଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଶୋଷକ ଯୋକ ଯଥା ଜଉ ଯୋକ ଓ ପତ୍ର ଉକୁଣି ଯୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ଯୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମିଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ୍ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହି ଯୋକ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪୦୦ ମିଲି Profenophos ଓ Fenpyroximate ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଭେଣ୍ଡା	ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଭେଣ୍ଡା ଫସଲରେ ଶୋଷକ ଜାତୀୟ କୀଟ ଯଥା ଜଉ ଯୋକ, ପାତ୍ରଡିଆଁ ଯୋକ, ପତ୍ର ଉକୁଣି ଯୋକ ଏବଂ ଧଳା ମାଛି ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହି ଯୋକ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମିଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ୍ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି କୀଟ ମାନଙ୍କର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ ଥିଆମେଥୋକ୍ସାମ ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ ଏସିଆମିପ୍ରିଡ ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪୦୦ ମିଲି ଟୋଲଫେନପାଇରାଡ ନାମକ କୀଟନାଶକ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଆମ୍ବ	ଆକ୍ସାକ୍ସାକ୍ସ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ୫୦WP କିମ୍ବା ୨ଗ୍ରାମ୍ କ୍ଲୋରୋଥାଲୋନିଲ୍ ୭୫WP ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଆମ୍ବ ଫଳ ମାଛି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଫଳ ମାଛି ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଯାଦୁଆ ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୫୦WP + ୦.୩ ଗ୍ରାମ୍

ଉଦ୍ୟାନକୃଷି	ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
	ଷ୍ଟେସ୍‌ହୋମିଆଇସିନ୍ ମିଶ୍ରଣ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । କ୍ରିୟାତ୍ମକ ବିକାରର ପରିଚଳନା ପାଇଁ ବୋରାକ୍ସ ୨ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି ଲିଟର ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
କାଢ଼ୁ	କାଢ଼ୁବାଦୀମାନଙ୍କ ଫସଲରେ କାଣ୍ଡ ଏବଂ ଚେର ବିକାଶ ପୋକ ର ନିବାରଣ ପାଇଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କିମ୍ବା ସୁତଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଗଛ ଛାଇ କୁ ହଟାଇ ଦିଅନ୍ତୁ (ଧାନ ରଖିବେ ଯେମିତି ଛାଇ ର ସର୍ବନିମ୍ନ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ ରହିବ) । ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଓ ମଲା ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଡି ଫୋପାଡି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାୟତଃ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛରୁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପାୟରେ ଅଣ୍ଡା ଓ ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ ଶୁକ ପୋକ ଗୁଡ଼ିକୁ କାଢି ମାରି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେହି କଟା ସ୍ଥାନ ଓ ଗଛର ମୂଳକୁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ଗ୍ରାମ କାର୍ବାରିଲ୍ ୫୦ ଡବ୍ଲୁପି ବା ୧ ମିଲି ଲିନ୍ଡେଡିନ୍ ୨୦ ଇସି ଦ୍ୱାରା ଭିଜାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଗଛର ଗଣ୍ଡିକୁ ଭୂମିପତନଠାରୁ ଏକ ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିରାସିନ୍ ଓ ଆଲକାତରା (୧:୨) ଦ୍ରବଣ ବା ନିମ୍ନ ତେଲ ୫% ର ପ୍ରଲେପ ଲଗାନ୍ତୁ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ପୋକର ଅଣ୍ଡା ଦେବାକୁ ରୋକାଯାଇପାରିବ । ଚା' ମଣକ ପୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଦେଇଛି । ପତ୍ର କଅଁଳିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମନୋକ୍ରୋଟୋଫସ୍ ୩୬ ଏସ୍ ୩ ଲିଟର ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଫୁଲଧରିବା ଏବଂ ଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୩ କିଗ୍ରା ଏଣ୍ଡୋସଲଫାନ୍ ୩୫ ଇସି କିମ୍ବା କାର୍ବାରିଲ୍ ୫୦ ଡବ୍ଲୁପି ୧୫୦୦ ରୁ ୨୦୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ଘୁରିଆ ୩% ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପଶୁ ପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ:

ପଶୁ ପାଳନ	ପଶୁ ପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
ଗାଈ	ଅଧିକ ଗରମ କାରଣରୁ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟ, ମାଂସ ଆଦି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା କମିଯାଏ ଓ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ କିଛି ସୁଧାର ନ ଆସିଲେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ ମଧ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି । ଦିନବେଳା ଖରା ଅଧିକ ହେଲେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ଗୁହାଳରୁ କାଢି ଛାଇ ଜାଗାରେ ବାନ୍ଧିବା ଉଚିତ୍ । ଗୁହାଳର ଛପର ଚିଣ ବା ଆଜବେଷ୍ଟର ହୋଇଥିଲେ ତା ଉପରେ ଛଣ ବା ନଡିଆ ବାହୁଙ୍ଗା ପକାଇ ରଖନ୍ତୁ ଓ ମଝିରେ ମଝିରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚନ୍ତୁ । ଜୋର ରେ ଖରା ହଉଥିଲେ ଗୁହାଳର ଖୋଲାଥିବା ଜାଗା ଗୁଡ଼ିକରେ ଓଦା ଅଖା ଟଙ୍ଗାଇ ରଖନ୍ତୁ ଓ ଛାଇ ହୋଇଗଲେ ଅଖା ଖୋଲି ଦିଅନ୍ତୁ । କାଢ଼ ଓ ଛାତ ଉପରେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ତୁନର ଲେପ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ପ୍ରାଣୀ ଥିଲେ ପଙ୍ଖା, ପାଣି ଛିଞ୍ଚିବା ଜନ୍ତୁ ଓ ଅନ୍ୟ ତାପମାତ୍ରା କମ କରିପାରୁଥିବା ଉପକରଣ ଲଗେଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଦରକାର । ଅଂଶୁପାତ ରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ତୁରନ୍ତ ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରନ୍ତୁ, ମୁଣ୍ଡରେ ବରଫ ଘସନ୍ତୁ, ଓଦା କପଡା ବା ଅଖା ରଖନ୍ତୁ ।

ମହ୍ୟ ପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ:

ମହ୍ୟ ପାଳନ	ମହ୍ୟ ପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
କମନ କାର୍ପ	ଯଦି ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଜାଆଁଳା ଥାଏ, ତେବେ ମହ୍ୟ ଚାଷୀମାନେ ଜଳର ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ସ୍ତର ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ସହ ତାପମାତ୍ରା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନଜର ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ଜଳର ତାପମାତ୍ରା ୩୦° ସେଲସିୟସ ରୁ ଅଧିକ ହେଲେ କିମ୍ବା ଜଳ ସ୍ତର ୧ ମିଟର ଗଭୀର ତଳକୁ ଚାଲିଗଲେ ଚାଷୀଭାଇ ମାନେ ଶୀଘ୍ର ଅମଳ କରିନିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ମାଛ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ମାଛ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କୁ ସାମୟିକ ବନ୍ଦ ରଖନ୍ତୁ । ପ୍ରଜନନ ଏବଂ ମାଛ ଚାଷ କୁ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ।

କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ:

କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ	କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
କୁକୁଡ଼ା	ଖରା ଦାଉରୁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କର ମାଂସ, ଅଣ୍ଡା ଆଦି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା କମିଯାଏ ଓ ଅନେକ ସମୟରେ କୁକୁଡ଼ା, ବତକ ମାନେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ ମଧ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଖରା ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ଘର ତିଆରି କଲାବେଳେ ଧାନ ଦେବେ ଯେପରି ଘର ଭିତରକୁ ସିଧା ଖରା ପଡୁ ନ ଥିବ, ମୁକ୍ତ ବାୟୁ ଚଳପ୍ରଚଳ କରୁଥିବ, ଘରର ଛପର ଉଚ୍ଚ ଓ ପାର୍ଶ୍ୱ କାଢ଼ ନୀଚ ଥିବା ଛପର ଉପରେ କଖାରୁ ଜାତୀୟ ଲତାଜାତୀୟ ଗଛ ମତାନ୍ତୁ ଓ ଦିନବେଳା ପାଣି ଛିଞ୍ଚନ୍ତୁ । କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପାଣି ଛିଞ୍ଚନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ଧାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଲିଟର ଯେମିତି ବେଶୀ ଓଦା ନ ହୁଏ । ଓଦା ଅଖା କୁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ଘର ଜାଲି ଉପରେ ଚାଲି

କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ	କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
	ଦେଲେ ଘର ଥଣ୍ଡା ରହିଥାଏ । ଲିଟର କୁ ବାରମ୍ବାର ଘାଣ୍ଟିବା ଦରକାର କାରଣ ଏହା ଦିନବେଳା ଉତ୍ତାପ ଧାରଣ କରିଥାଏ ଓ ଘର ଭିତରେ ଅଧିକ ଗରମ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଘର ଚାରିପଟେ ବହଳିଆ ପତ୍ର ଥିବା ଗଛ ଲଗାନ୍ତୁ ।